

Diamantfunn i Finnmark?

Da jeg i siste nr. av STEIN leste om mineraljaktkampanjen i nord, kom jeg til å tenke på en bok som jeg i min barndom leste med stor iver og innlevelse. Boken jeg tenker på er «På jakt etter diamanter», en selvbiografisk skildring av globetrotter, gullvasker og diamantgraver P. B. Holte som var født i Tromsø i 1874. Det ville sannsynligvis føre til en lang føljetong hvis jeg skulle komme inn på alt hva denne herr Holte foretok seg i sitt voksne liv, så jeg velger å konsentrere meg om det som denne artikkelen skal handle om, nemlig diamanter.

Det begynner med at Holte sammen med noen andre unge menn fra Tromsø er på vei for å delta i boerkrigen. Heldigvis ble det ingen boerkrig for herr Holte, men til gjengjeld hele 6 års sammenhengende diamantjakt i Sør-Afrika, og siden også i Brasil.

Nok om det, jeg skylder også å nevne at boken er ført i pennen av en Odd Refsdal. Han bygger sin beretning på P. B. Høltes egne manuskripter.

Mens vår venn svettet under sydens sol tenkte han sikkert ofte på et svalere sted å vaske diamanter. Og da han oppildet av artikler av den franske mineralogen Fouque, samt professor Charles Rabot og Amund Helland og Hans Reusch i slutten av 1920-åra utrustet en ekspedisjon til Pasvikelven på diamantjakt, var det med en viss optimisme.

Et sted som heter Strand, og som ligger ved sydenden av Langfjordvannet ved bunnen av Langfjorden, er et av de stedene han gjør sine «vask». Og hans beretning er følgende: «Jeg gjorde ferdig en passende sorteringsplass og begynte å vaske. Resultatet var over forventning. Jeg snudde sikten, og foran meg lå en virkelig, veritabel diamantvask, en vask som like gjerne kunne ha vært tatt i selveste Vaal-elven i Syd-Afrika. Jeg vasket flere sikter med grus, fra forskjellige steder og fikk hver gang «vask», større eller mindre. Dette var oppmuntrende, og vi undersøkte flere forskjellige steder lengre bort fra elveleiet og vi fant

en mengde smårubiner som i Syd-Afrika også finnes sammen med diamantene».

Det kan nevnes at han noen år senere var tilbake i Pasvik på en ny ekspedisjon, og også denne ekspedisjonen ga visstnok positive resultater. Han nevner intet om størrelse og mengde på sine funn, så kanskje var det hele en bløff, eller også var han en ekte mineraljeger, som holdt hemmelighetene for seg selv.

Uansett, er det noen av STEIN-leserne som ønsker å tilbringe sommeren der oppe, så undersøk tilgjengelig litteratur. Kjøp inn passende utstyr (glem ikke myggnett). Og er det noen som finner en diamant av makro størrelse, kan det være et passende honorar til forfatteren av denne artikkel. Lykke til!

Odd Naustheller.

ETTERLYSNING

Er det noen som vet hvor det har blitt av det ca. halvmeter lange kvartskrystallet som lå på trappa til Tempelseter.

STEIN vil gjerne ha et bilde av det.

Ta kontakt med redaksjonen hvis du vet det.